

Brusel 9. dubna 2019
(OR. en)

8361/19

CULT 67
RELEX 365
EDUC 197
DEVGEN 78
PESC 16

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Č. předchozího dokumentu:	7749/19
Předmět:	Závěry Rady o strategickém přístupu EU k mezinárodním kulturním vztahům a rámci pro činnost

Delegace naleznou v příloze závěry o strategickém přístupu EU k mezinárodním kulturním vztahům a rámci pro činnost ve znění přijatém na zasedání Rady pro zahraniční věci dne 8. dubna 2019.

Závěry Rady o strategickém přístupu EU k mezinárodním kulturním vztahům a rámci pro činnost

Rada Evropské unie,

VYCHÁZEJÍC Z:

1. Úmluvy UNESCO o ochraně a podpoře rozmanitosti kulturních projevů z roku 2005¹;
2. Závěrů Rady ze dne 23. května 2017 o strategickém přístupu EU k mezinárodním kulturním vztahům²;
3. Nového Evropského konsensu o rozvoji: „Náš svět, naše důstojnost, naše budoucnost“ ze dne 7. června 2017³;
4. Závěrů Rady ze dne 23. května 2018 o potřebě prosazovat otázku kulturního dědictví napříč politikami EU⁴;
5. Závěrů Rady ze dne 27. listopadu 2018 o pracovním plánu pro kulturu (2019–2022)⁵;

VÍTAJÍC

6. společné sdělení Evropské komise a vysoké představitelky „Směrem ke strategii EU pro mezinárodní kulturní vztahy“ z roku 2016;

¹ <https://en.unesco.org/creativity/convention>

² Úř. věst. C 189, 15.6.2017, s. 38.

³ Úř. věst. C 210, 30.6.2017, s. 1.

⁴ Úř. věst. C 196, 8.6.2018, s. 20.

⁵ Úř. věst. C 460, 21.12.2018, s. 12.

7. sdělení Komise „Nová evropská agenda pro kulturu“ z roku 2018;

BEROUC NA VĚDOMÍ

1. zprávu o současném stavu partnerství mezi klastry Evropské sítě národních kulturních institutů (EUNIC) a delegacemi EU z července 2018 a její doporučení⁶;
2. zahájení projektu „evropský dům kultury“, jehož cílem je zkoušení a provádění inovativních modelů spolupráce mezi evropskými aktéry a místními zúčastněnými stranami v zemích, které nejsou členy EU⁷;

UZNÁVAJÍC, ŽE

1. zahraniční politika Evropské unie je založena na rozvoji vzájemné politické solidarity mezi členskými státy, určení otázek obecného zájmu a na stále se zvyšujícím sbližování činností členských států;
2. činnost Unie v oblasti kultury je založena na pravomoci EU provádět činnosti, jimiž podporuje, koordinuje nebo doplňuje činnosti členských států;
3. kulturní rozmanitost a mezikulturní dialog jsou nedílnou součástí hodnot Evropské unie a hrají významnou úlohu při prosazování lidských práv, umělecké svobody, respektu a tolerance vůči druhým, vzájemného porozumění, předcházení konfliktům, usmíření a boje proti extremismu a přispívají k demokratizaci, řádné správě věcí veřejných a pokojnějším společnostem;
4. kultura, jež je především hodnotou sama o sobě, má pozitivní socio-ekonomické dopady, zlepšuje kvalitu života a její pozitivní úloha ve vnějších vztazích si získala větší uznání;

⁶ <https://www.eunicglobal.eu/news/report-on-the-current-state-of-the-partnership-between-eunic-clusters-and-eu-delegations>

⁷ <https://www.eunicglobal.eu/european-houses-of-culture>

MAJÍC ZA CÍL

1. posílit účinnost a dopad zahraniční politiky EU začleněním mezinárodních kulturních vztahů do spektra jejích nástrojů zahraniční politiky, zejména s dlouhodobou perspektivou;
2. zlepšit soudržnost postojů a činností EU na mnohostranné úrovni za účelem zvýšení účinnosti EU jako soudržné síly v mezinárodních vztazích, mimo jiné i odstraňováním překážek pro všechny příslušné zúčastněné strany, aby mohly fungovat efektivně;
3. podporovat vzájemné učení, mezikulturní porozumění a důvěru mezi EU a jejími partnery ve vnějších vztazích, zároveň posilovat postavení místních kulturních odvětví jakožto motorů inkluzivního a udržitelného rozvoje, sociálního a kulturního pokroku a také podporovat kulturní rozmanitost, inovaci a ekonomickou odolnost;
4. vzájemně posilovat vnější rozměry kulturních politik, programů a projektů, jakož i kulturní a tvůrčí rozměr mezinárodních vztahů EU a jejích členských států prostřednictvím posilování meziodvětvové spolupráce mezi orgány Evropské unie a členskými státy a v jejich rámci;
5. usilovat o synergie a doplňkovost mezi činnostmi prováděnými EU a jejími členskými státy v třetích zemích, včetně jejich diplomatických a konzulárních zastoupení a sítě EUNIC;

S NÁLEŽITÝM OHLEDEM NA

1. příslušné oblasti pravomoci členských států, Komise a ESVČ, jakož i na zásady subsidiarity a doplňkovosti;

RESPEKTUJÍC

1. kulturní rozmanitost, uměleckou svobodu a nezávislost kulturního odvětví;

UZNÁVAJÍC POTŘEBU

1. průřezového přístupu ke kultuře zahrnujícího kulturní a kreativní odvětví, umění, vědu, vzdělávání, cestovní ruch, kulturní dědictví atd;
2. pokračování v boji proti nedovolenému obchodu s kulturními statky;
3. inkluzivnosti: je třeba podněcovat a usnadňovat zapojení členských států ve třetích zemích., a to také tam, kde nemají žádná diplomatická a konzulární zastoupení;
4. nového pojetí dialogu, vzájemného porozumění a učení, jež vyžaduje spolupráci s místními zúčastněnými stranami a občanskou společností na všech úrovních (plánování, koncipování, provádění) a rovnocenným způsobem, se zaměřením na přístup zdola nahoru a na osobní úrovni, posílení postavení místních subjektů, účast a společnou tvorbu;
5. decentralizovaného přístupu, který vyžaduje politiky a projekty přizpůsobené místnímu kontextu, potřebám a ambicím;
6. vysvětlování a zvyšování povědomí, a to i o příslušných úlohách a vzájemném očekávání orgánů EU a členských států, spolu s jejich diplomatickými a konzulárními zastoupeními, kulturními instituty a sítěmi (např. EUNIC), jakož i s jinými zúčastněnými stranami;
7. flexibility při koncipování finančních a správních nástrojů s cílem podpořit také malé a střední projekty a přizpůsobit se místním kapacitám;

PROTO ZŘIZUJE TENTO RÁMEC PRO ČINNOST TÍM, ŽE

VYZÝVÁ ČLENSKÉ STÁTY, ABY:

1. v náležitých případech zlepšily spolupráci mezi příslušnými ministerstvy, zejména ministerstvy kultury a zahraničních věcí;

2. v případě potřeby dále rozvíjely stávající síť za účelem rozvoje znalostí a kompetencí a podněcovaly výměnu zkušeností mezi akademickou obcí a pracovníky v oblasti mezinárodních kulturních vztahů;
3. při vykonávání předsednictví Rady EU využívaly pro analýzu a podporu provádění tohoto strategického přístupu kromě zasedání Rady a jejích příslušných geografických a tematických přípravných orgánů, které jsou nadále hlavním orgánem pro politické pokyny, vytváření a přijímání rozhodnutí, také neformálních setkání vyšších úředníků z ministerstev kultury a vyšších úředníků pro otázky kultury z ministerstev zahraničních věcí;
4. posílily svou účast při přípravě, provádění, monitorování a hodnocení společných místních strategií a projektů v oblasti kultury ve třetích zemích. K dosažení tohoto cíle by mohla přispět síť EUNIC a spolupráce mezi diplomatickými a konzulárními zastoupeními;

VYZÝVÁ KOMISI A VYSOKOU PŘEDSTAVITELKU UNIE PRO ZAHRANIČNÍ VĚCI A BEZPEČNOSTNÍ POLITIKU, ABY:

1. zakotvily zásady a cíle tohoto strategického přístupu a posílily spolupráci s příslušnými orgány Rady při koncipování a provádění stávajících a budoucích tematických a zeměpisných rámců, jako např. v kontextu rozšíření, rozvoje a zemí EPS či strategických partnerů;
2. zajistily odpovídající odborné znalosti v oblasti kulturních vztahů;
3. určily „kontaktní místa pro kulturu“ a zajistily vhodné kapacity v oblasti kultury na delegacích EU;
4. zřídily jednotné internetové kontaktní místo s přístupem k informacím o politikách, programech a činnostech EU prováděných Komisí a ESVČ v oblasti mezinárodních kulturních vztahů;

5. v náležitých případech zahrnuly aspekt mezinárodních kulturních vztahů do pravidelného podávání zpráv o činnostech a programech zahraniční politiky, a to i v kontextu globální strategie;

VYZÝVÁ ČLENSKÉ STÁTY, KOMISI A VYSOKOU PŘEDSTAVITELKU UNIE PRO ZAHRANIČNÍ VĚCI A BEZPEČNOSTNÍ POLITIKU, ABY V RÁMCI SVÝCH PŘÍSLUŠNÝCH OBLASTÍ PŮSOBNOSTI A S NÁLEŽITÝM OHLEDEM NA ZÁSADU SUBSIDIARITY A DOPLŇKOVOSTI:

1. posílily koordinaci, synergie a strategické pokyny ohledně nejlepšího způsobu, jak podporovat mezinárodní kulturní vztahy, zejména prostřednictvím pravidelného zapojování Rady a jejích příslušných přípravných orgánů a specializovaných skupin odborníků;
2. dále posílily úlohu kultury v politikách a programech v rámci vnějších vztahů, a to též v rámci SZBP;
3. v souladu s cíli tohoto strategického přístupu podporovaly spolupráci s třetími zeměmi a příslušnými mezinárodními organizacemi, zejména s UNESCO a Radou Evropy;
4. zvýšily úsilí o dosažení společných postojů EU v mnohostranných fórech a sítích a v případě potřeby vystupovaly jednotně, pokud jde o otázky, jež mají dopad na mezinárodní kulturní vztahy;
5. podporovaly úsilí o posílení úlohy kultury jako horizontálního nástroje umožňujícího dosažení cílů udržitelného rozvoje;
6. prostřednictvím vhodných institucionálních a právních rámců a podpůrných opatření usnadňovaly mobilitu umělců a odborníků na oblast kultury mezi EU a třetími zeměmi;
7. rozvíjely partnerství s mezinárodními organizacemi a institucemi, které podporují úlohu kultury a kulturního dědictví při nastolování míru v oblastech, v nichž probíhá nebo v nedávné době probíhal konflikt;

8. vyvinuly mimořádné úsilí o provádění společných projektů a společných akcí v třetích zemích na základě společné strategické vize, kterou na místní úrovni vypracovaly členské státy, jejich diplomatická a konzulární zastoupení, jejich kulturní instituty, síť EUNIC, delegace EU a místní zúčastněné strany; pro tento účel by měly být vytvořeny vhodné rámce a nástroje;
9. lépe využívaly stávající fóra, mechanismy, sítě a databáze pro sdílení informací a výměnu osvědčených postupů včetně platformy pro kulturní diplomacii.

Hlavní související politické dokumenty

- Haagská úmluva o ochraně kulturních statků v případě ozbrojeného konfliktu z roku 1954;
 - Úmluva UNESCO o opatřeních k zákazu a zamezení nedovolenému dovozu, vývozu a převodu vlastnictví kulturních statků z roku 1970;
 - Úmluva UNESCO o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví z roku 1972;
 - Úmluva UNESCO o zachování nemateriálního kulturního dědictví z roku 2003;
 - Úmluva UNESCO o ochraně a podpoře rozmanitosti kulturních projevů z roku 2005;
 - Agenda OSN pro udržitelný rozvoj 2030 z roku 2015;
 - Úmluvy Rady Evropy o kultuře, architektonickém dědictví, archeologickém dědictví a hodnotě kulturního dědictví pro společnost a krajinu;
 - Závěry Rady ze dne 20. listopadu 2008 o podpoře kulturní rozmanitosti a mezikulturního dialogu ve vnějších vztazích Unie a jejích členských států;
 - Závěry Rady ze dne 24. listopadu 2015 o kultuře ve vnějších vztazích EU se zaměřením na kulturu v rozvojové spolupráci;
 - Závěry Rady ze dne 17. října 2016 o globální strategii zahraniční a bezpečnostní politiky EU.
-